

อาการเมื่อได้รับสารเคมี

ระคายเคือง

หน้ามีดี วิงเวียน

หายใจขัด

ผิวหนังไหม้ อักเสบ

ผดผื่นคัน

อัมพาต

มะเร็ง

ตาย

หมายเหตุ อาจเกิดอาการแบบเฉียบพลัน หรือเกิดอาการเมื่อได้รับสารเคมีไปนานๆ โดยไม่มีอาการแสดงออกในระยะแรก

การแก้ไขเบื้องต้น

● **เมื่อสัมผัสสารเคมี** รีบล้างออกด้วยสบู่และน้ำจำนวนมากๆ

● **สารเคมีเข้าตา** ให้ล้างด้วยน้ำไหลผ่านดวงตาเป็นเวลาอย่างน้อย 15 นาที แล้วรีบไปพบแพทย์

● **กรด** ทกรดผิวหนัง ให้ล้างด้วยสบู่และน้ำจำนวนมากๆ และใช้ผงฟู (โซเดียมคาร์บอเนต) ละลายน้ำล้างบริเวณที่ถูกกรด

● **ด่าง** ทกรดผิวหนัง ให้ล้างด้วยสบู่และน้ำจำนวนมากๆ และใช้น้ำส้มสายชู หรือกรดอะซิติกเจือจาง ล้างบริเวณที่ถูกด่าง

● **หากกลืนสารเคมี** (ไม่ใช่กรด หรือด่าง) รีบทำให้อาเจียนโดยดื่มน้ำเกลืออุ่น (เกลือ 1 ช้อนโต๊ะ ต่อน้ำอุ่น 1 แก้ว)

● **หากกลืน กรดหรือด่าง** ให้ดื่มนม หรือกินไข่ขาวสดทันที ห้ามทำให้อาเจียน

● **หากมีอาการรุนแรง** รีบนำผู้ป่วยส่งแพทย์ทันที พร้อมภาชนะบรรจุและฉลากวัตถุมีพิษนั้น

เอกสารอ้างอิง

1. ฝ่ายชีวอนามัย กองอนามัยสิ่งแวดล้อม สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร. สารเคมี ภัยร้ายใกล้ตัว. Available from: <http://secondary.kku.ac.th/sec3/digital/snet6/envi3/chem/chem.htm> access 20 January 2006
2. กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข. ความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่เป็นพิษ ตอนที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา, 2528. 19-21
3. กรมควบคุมมลพิษ. คู่มือประชาชนการระวังภัย จากสารเคมีอันตราย. 2544. 8-16

สารเคมีอันตรายใกล้ตัว

โดย

กลุ่มพัฒนาความปลอดภัยด้านสารเคมี(NPCS)

ศูนย์ประสานงานพัฒนาคุณภาพ

ผลิตภัณฑ์สุขภาพชุมชน (ศพช.)

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

สารเคมี...อันตรายใกล้ตัว

ชี

วิตประจำวันของเราในวันนี้จะยิ่งพบและสัมผัสกับสารเคมีมากขึ้นตามความก้าวหน้าของ

วิทยาการสมัยใหม่ เราจึงควรมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการใช้ประโยชน์ที่ถูกต้องและทราบถึงพิษภัยของสารเคมี เพื่อใช้อย่างระมัดระวังและป้องกันอันตรายแก่สุขภาพหรือสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นกับเราและคนรอบข้างได้

สารเคมีเข้าสู่ร่างกายได้ 3 ทางดังนี้

1. ทางปาก

- การดื่ม หรือ กิน อาหาร และน้ำดื่ม ที่ปนเปื้อนสารเคมี
- การใช้มือที่เปื้อนสารเคมี หยิบจับอาหารเข้าปาก
- การดื่ม หรือ กินสารเคมี เข้าไป ด้วยความเข้าใจผิดว่าเป็นอาหาร เครื่องดื่ม หรือเป็นอุบัติเหตุหุบของผิดรับประทาน

2. ทางผิวหนัง

• การสัมผัสสารเคมีทั้งประเภทที่ดูดซึมเข้าทางผิวหนังได้ เช่น สารกำจัดแมลง และประเภทที่ไม่ดูดซึมเข้าทางผิวหนังแต่กัดกร่อนและทำให้ผิวหนังไหม้พองได้ เช่น กรดเกลือ โซดาไฟ เป็นต้น

ข้อสังเกต หากมีบาดแผล แผลถลอก หรือโรคผิวหนังจะทำให้การดูดซึมสารเคมีเข้าสู่ร่างกายได้มากขึ้น

3. ทางจมูก

• การสูดดม หรือ หายใจ เอาไอระเหย ฝุ่นละออง ผงเคมี หรือ แก๊สเคมี เข้าไปในระหว่างการใช้สารเคมี หรือจากการฟุ้งกระจายของสารเคมีในสิ่งแวดล้อม หรือจากการสูดดมหรือในบริเวณที่มีสารเคมีปนเปื้อนในอากาศ

ข้อควรปฏิบัติ

- อ่านฉลากศึกษาวิธีการใช้และข้อควรระวังก่อนใช้สารเคมีทุกครั้ง
- สวมเครื่องแต่งกายอย่างมิดชิดสวมแว่นตาถุงมือยางและรองเท้ายาง ก่อนใช้สารเคมี
- หากต้องสัมผัสกับ ฝุ่น ผง ไอระเหยของสารเคมี ควรสวมหน้ากาก หรือผ้าปิดปากและจมูก
- ไม่รับประทานอาหาร ดื่มน้ำ หรือสูบบุหรี่ขณะใช้สารเคมี
- ทำความสะอาด ร่างกาย และเปลี่ยนเสื้อผ้าทุกครั้ง หลังการใช้สารเคมี
- หากสารเคมีหกลงพื้น ให้เก็บกวาดใส่ถุง หลีกเลียงการทำให้ฝุ่นฟุ้งกระจาย และหากเป็นของเหลวไวไฟ เช่น น้ำมัน น้ำมันหอมระเหย แอลกอฮอล์ ควรใช้ทรายหรือปูนขาวแห้ง ดูดซับสารเคมี และระบายอากาศในบริเวณนั้น พร้อมทั้งล้างบริเวณที่สารหกไว้ไหล
- ควรเก็บสารเคมีให้มิดชิดห่างจากเด็ก สัตว์เลี้ยง ความร้อน เปลวไฟ และติดฉลากระบุชื่อกำกับ ให้ชัดเจนบนภาชนะบรรจุ

